

Rudolf Steiner

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ
GA 40 - GA 143

Μετάφραση
Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: **Το ημερολόγιο της Ψυχής** (GA 40 - GA 143)

Συγγραφέας: Rudolf Steiner

Μετάφραση στην ελληνική γλώσσα:

Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

Μετάφραση από τα γερμανικά στα αγγλικά:

Tom Mellett & Dorothy S. Osmond

ISBN: 978-618-5735-38-8

Ελληνική Ανθρωποσοφική Κοινότητα
www.anthroposophy.gr

Εκδόσεις ETRA® 2025

Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563

T.: 210 9811753

www.etra.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Η γνώση μπορεί να είναι γνήσια μόνο όταν ο άνθρωπος έχει καταφέρει να διεισδύσει πίσω από τα μυστηριώδη μυστικά του κόσμου, ώστε να μάθει να αναγνωρίζει τα σύμβολα που υποδηλώνουν πνευματικές διαδικασίες. Και στην πραγματικότητα η ψυχή θα εμπλουτιστεί τρομερά όταν ο άνθρωπος θα είναι σε θέση να συνειδητοποιήσει τη σχέση του με τον εξωτερικό κόσμο.

Rudolf Steiner
7 Μαΐου 1912 - GA 143

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του εκδότη	7
Πρόλογος 2 ^{ης} έκδοσης	11
Σχετικά με την αντιστοίχιση των στίχων	12
Σχήμα ετήσιου κύκλου	15
Ημερολόγιο της Ψυχής GA 143	17
Πάσχα	41
Το Ρεύμα του Αγ. Ιωάννη	55
Η γιορτή του Μιχαήλ	69
Το Ρεύμα των Χριστουγέννων	83
Σύνοψη εβδομαδιαίων στοχασμών	97

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Το Ημερολόγιο της Ψυχής δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 1912 και αντανakλά μια σημαντική φάση στην εξέλιξη της ανθρωποσοφικής σκέψης. Εκείνη την περίοδο, ο Steiner είχε ήδη θεμελιώσει την Ανθρωποσοφική Εταιρεία και αναζητούσε τρόπους να προσφέρει στους ανθρώπους πρακτικά βοηθήματα για την εσωτερική ανάπτυξη.

Οι στροφές του Ημερολογίου της Ψυχής δημιουργήθηκαν σε μια περίοδο όπου ο Steiner εστίαζε όλο και περισσότερο στη σημασία της εσωτερικής εργασίας και της σύνδεσης του ανθρώπου με τους παγκόσμιους ρυθμούς. Το βιβλίο ακολουθεί έναν σαφή κύκλο που συνδέεται με το ηλιακό έτος και τις εποχές, αντικατοπτρίζοντας όχι μόνο τη φύση αλλά και τη διαδοχή των εσωτερικών διεργασιών που βιώνει η ψυχή.

Οι 52 στοχασμοί (mantras) είναι γραμμένοι σε έμμετρη μορφή και αντικατοπτρίζουν τη σχέση του ανθρώπου με τις εποχές. Ο Steiner είχε βαθιά γνώση των ρυθμών της φύσης και της εσωτερικής τους σημασίας για την ψυχή.

Το Ημερολόγιο της Ψυχής δεν είναι απλώς μια συλλογή ποιημάτων, αλλά ένας οδηγός για την εσωτερική εργασία μέσα από τη χρονική ροή του έτους. Ο αναγνώστης καλείται να στοχαστεί πάνω σε κάθε στροφή μέσα στην εβδομάδα και να αναλογιστεί πώς αυτή αντικατοπτρίζεται στη ζωή του.

Για παράδειγμα, μια στροφή της θερινής περιόδου μπο-

ρεί να εκφράζει την επέκταση της ανθρώπινης συνείδησης στον κόσμο, ενώ μια χειμερινή στροφή θα μιλά για την εσωτερική σύλληψη της πνευματικής αλήθειας.

Η μέθοδος αυτή λειτουργεί όπως μια μορφή στοχασμού που συνδέει τον άνθρωπο με τον χρόνο, τη φύση και την πνευματική του ανάπτυξη.

Το Ημερολόγιο της Ψυχής δεν αποτελεί ένα ποιητικό ημερολόγιο αλλά ένα εργαλείο που βοηθά τον άνθρωπο να βρει τον ρυθμό του μέσα στο κοσμικό γίγνεσθαι.

Ο Steiner το προσέφερε ως βοήθημα για τη συνειδητή καλλιέργεια της ψυχής, σε αρμονία με τους κύκλους της φύσης και του σύμπαντος.

Το βιβλίο αυτό προσφέρει στον αναγνώστη ένα στοχαστικό μονοπάτι, ενθαρρύνοντάς τον να ευθυγραμμιστεί με τους ρυθμούς της φύσης και της πνευματικής εξέλιξης.

Η επανάληψη των στοχασμών κάθε χρόνο μπορεί να συμβαθύνει την αντίληψη της ζωής και της σχέσης μας με το κοσμικό γίγνεσθαι.

Για τη καλύτερη κατανόηση του βιβλίου αυτού προτείνεται η μελέτη του βιβλίου του R. Steiner: *Ο κύκλος του έτους* (GA223). Οι διαλέξεις αυτές επικεντρώνονται στις τέσσερις εορταστικές εποχές, αναλύοντας τη συμπληρωματική φύση των Χριστουγέννων με το Καλοκαίρι και του Πάσχα με τη γιορτή του Μιχαήλ. Οι εσωτερικές

πτυχές που κρύβονται πίσω από τις γιορτές συζητούνται σε σχέση με τις υπόγειες και τις υπεργίαιες δυνάμεις, τις ισημερίες, τα αρχαία Μυστήρια, τη δραστηριότητα του Μιχαήλ, την ηθική και τις μουσικό-ποιητικές και εικαστικές τέχνες.

Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος
Άνοιξη 2025

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ RUDOLF STEINER ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

Η πορεία του έτους¹ έχει τη δική της ζωή. Με αυτή τη ζωή η ανθρώπινη ψυχή μπορεί να ξεδιπλώσει ένα ενωτικό συναίσθημα. Αν η ψυχή ανοίξει τον εαυτό της στις επιρροές που της απευθύνονται τόσο ποικιλοτρόπως εβδομάδα παρά εβδομάδα, θα βρει τη σωστή αντίληψη του εαυτού της. Με τον τρόπο αυτό η ψυχή θα νιώσει δυνάμεις να αναπτύσσονται μέσα της που θα την ενδυναμώσουν. Θα παρατηρήσει ότι τέτοιες εσωτερικές δυνάμεις θέλουν να αφυπνιστούν - θα αφυπνιστούν από την ικανότητα της ψυχής να συμμετέχει στην ουσιαστική πορεία του κόσμου, όπως αυτός ζωντανεύει στους ρυθμούς του χρόνου. Με αυτόν τον τρόπο η ψυχή αποκτά πλήρη επίγνωση των λεπτών και ζωτικών νημάτων που υπάρχουν ανάμεσα στην ίδια και τον κόσμο στον οποίο έχει γεννηθεί.

Σε αυτό το ημερολόγιο αναγράφεται ένας στίχος για κάθε εβδομάδα. Αυτό θα επιτρέψει στην ψυχή να συμμετέχει ενεργά στην εξελισσόμενη ζωή του έτους, καθώς αυτή ξεδιπλώνεται από εβδομάδα σε εβδομάδα. Κάθε στίχος θα πρέπει να ηχεί στην ψυχή καθώς ενώνεται με τη ζωή του έτους. Ένα υγιές αίσθημα «ενό-

1. Βλ. R. Steiner: «Ο ετήσιος κύκλος», (GA 223) - εκδ. Etra.

τητας» με την πορεία της Φύσης, και από αυτό μια έντονη «εύρεση του εαυτού μας», επιδιώκεται εδώ, με την πεποίθηση ότι, για την ψυχή, ένα αίσθημα ενότητας με την πορεία του κόσμου, όπως ξεδιπλώνεται σε αυτούς τους στίχους, είναι κάτι για το οποίο η ψυχή λαχταρά όταν κατανοεί σωστά τον εαυτό της.

Rudolf Steiner

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ - ΤΟΥ HANS PUSCH

Είναι προφανές ότι το *Ημερολόγιο της Ψυχής* αποτελείται από αντίστοιχους στίχους που χωρίζουν το έτος σε δύο μισά, από το Πάσχα έως τη γιορτή του Μιχαήλ και πάλι πίσω στο Πάσχα. Για τον μεταφραστή, το σημαντικότερο καθήκον είναι να φέρει τους αντίστοιχους στίχους σε αρμονία μεταξύ τους. Με την εκτύπωσή τους δίπλα-δίπλα, κάθε στίχος μπορεί να βιωθεί με την «οκτάβα» του αντίστοιχου. Όμως βλέπουμε ότι κάτι άλλο εκφράζεται αφήνοντας τους να μιλήσουν ο ένας δίπλα στον άλλο. Η σχέση τους ακολουθεί έναν ορισμένο νόμο εξέλιξης. Από το όλον εξελίσσονται τα μέρη, και αυτό είναι το νόημα της αφαίρεσης. Αριθμούμε τους στίχους από το 1 έως το 52 σύμφωνα με τις εβδομάδες του έτους, από Πάσχα σε Πάσχα. Και τώρα πρέπει να γίνει μια διπλή αφαίρεση. Έχουμε έναν στίχο, ας πούμε τον